

وحدت‌عظیم‌نیا
دبیر گروه اقتصاد

یکی از مهم‌ترین مشکلات حوزه نظام مالیاتی، تمرکز بر اخذ مالیات از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان است و نتیجه آن افزایش ریسک تولید و کاهش سرمایه‌گذاری در تولید و در نتیجه خروج سرمایه از بخش مولد اقتصاد است که این رویکرد موجب فشار بیشتر به بازارهای کالایی و تورم از محل تقاضا خواهد شد. در صفحه پیش‌رو به بررسی تبعات افزایش مالیات بر ارزش افزوده پرداخته‌ایم.

۱۲ فراسو

افزایش فشار مالیاتی به مردم

تصمیم برای افزایش مالیات بر ارزش افزوده به منظور همسان‌سازی حقوق بازنشستگان و افراد کم‌درآمد در ایران، تصمیمی بحث‌برانگیز است که پیامدهای گسترده‌ای هم برای این گروه‌ها و هم برای کل اقتصاد دارد. این تصمیم منجر به مشکلات مالی بیشتر برای گروه‌های آسیب‌پذیر و مانع رشد اقتصادی می‌شود.

افزایش مالیات بر ارزش افزوده یک موضوع بحث‌برانگیز بوده است که مجلس و دولت در بودجه ۱۴۰۳ گرفته است. منطق سازمان برنامه و بودجه برای این افزایش یکسان‌سازی حقوق بازنشستگان و افراد کم‌حقوق در جامعه است. با این حال، بسیاری از منتقدان استدلال می‌کنند که این تصمیم پیامدهای منفی بر هر دو گروه و همچنین اقتصاد به عنوان یک کل خواهد داشت.

بازنشستگان و افراد کم‌درآمد از آسیب‌پذیرترین اقشار جامعه هستند که برای تأمین مایحتاج اولیه به شدت به درآمد محدود خود متکی هستند. افزایش مالیات بر ارزش افزوده مستقیماً بر قدرت خرید آنها تأثیر می‌گذارد، زیرا آنها باید قیمت‌های بالاتری برای کالاها و خدمات بپردازند. این امر فشار مالی بیشتری را بر این افراد وارد می‌کند که در حال حاضر برای گذران زندگی با مشکلات مواجه هستند. علاوه بر این، بازنشستگان اغلب با چالش‌های اضافی مانند هزینه‌های مراقبت‌های بهداشتی و دسترسی محدود به فرصت‌های شغلی مواجه هستند که مقابله با افزایش مالیات بر ارزش افزوده را برای آنها دشوارتر می‌کند. علاوه بر این، این بحث به یکسان‌سازی حقوق بازنشستگان و افراد کم‌درآمد توجیه کننده افزایش مالیات بر ارزش افزوده است، جای سؤال دارد. در حالی که ممکن است در ظاهر یک هدف نجیب به نظر برسد، واقعیت این است که این تصمیم به طور نامتناسبی بر این گروه‌ها که در حال حاضر در جامعه به حاشیه رانده شده‌اند، تأثیر می‌گذارد. به جای بهبود شرایط آنها، تنها مشکلات مالی آنها را تشدید می‌کند و شکاف بین فقیر و غنی را بیشتر می‌کند.

علاوه بر این، مزایای اقتصادی افزایش مالیات بر ارزش افزوده برای همسان کردن حقوق بازنشستگان و افراد کم‌درآمد بسیار قابل بحث است. در واقع بسیاری از کارشناسان بر این باورند که این تصمیم بر اقتصاد به ویژه در فضای رکودی کنونی تأثیرات زیانباری خواهد داشت. افزایش مالیات بر ارزش افزوده منجر به افزایش قیمت کالاها و خدمات، کاهش هزینه‌های مصرف‌کننده و تقاضای کلی در اقتصاد خواهد شد. این کاهش تقاضا به طور بالقوه می‌تواند منجر به رکود شود، رشد اقتصادی را با مشکل مواجه کند و چالش‌های بیشتری را برای مشاغل و افراد ایجاد کند.

در سمت تولید، افزایش مالیات بر ارزش افزوده نیز تبعات منفی خواهد داشت. تولیدکنندگان مجبور خواهند بود مالیات بیشتری بپردازند که باعث کاهش سرمایه در گردش و سودآوری آنها می‌شود. این امر بخش مولد اقتصاد را که در حال حاضر با چالش‌هایی مانند رقابت از سوی اقتصاد زیرزمینی و کالاهای قاچاق مواجه است، تحت فشار قرار خواهد داد. با مالی اضافی که بر تولیدکنندگان تحمیل می‌شود، تنها مانع از سرمایه‌گذاری و نوآوری در اقتصاد می‌شود که منجر به وضعیت ضرر و زیان هم برای تولیدکنندگان و هم برای کل اقتصاد می‌شود.

علاوه بر این، افزایش مالیات بر ارزش افزوده اثرات توری در اقتصاد خواهد داشت و قدرت خرید مصرف‌کنندگان را بیشتر کاهش می‌دهد. تورم می‌تواند منجر به افزایش هزینه‌های زندگی شود و بازنشستگان و افراد کم‌درآمد را برای تأمین نیازهای اولیه دشوارتر کند. این می‌تواند ناآرامی اجتماعی و نارضایتی را در میان مردم ایجاد کند، زیرا مردم در مواجهه با افزایش قیمت‌ها و رکود دستمزدها برای گذران زندگی خود تلاش می‌کنند.

در مجموع، تصمیم برای افزایش مالیات بر ارزش افزوده به منظور همسان‌سازی حقوق بازنشستگان و افراد کم‌درآمد در ایران، تصمیمی بحث‌برانگیز است که پیامدهای گسترده‌ای هم برای این گروه‌ها و هم برای کل اقتصاد دارد. این تصمیم منجر به مشکلات مالی بیشتر برای گروه‌های آسیب‌پذیر و مانع رشد اقتصادی می‌شود.

پیچیدگی قانون مالیات بر ارزش افزوده از ابتدا تولیدکنندگان را سردرگم کرده بود و همین پیچیدگی باعث آسیب‌های فراوانی شد. اکثر افراد اصلاً نمی‌دانستند چه باید بکنند و همین ندانستن و پیچیدگی باعث متحمل شدن ضررهای مالی فراوانی شد. بعد از گذشت مدتی از اجرای این قانون، هر روز آسیب‌های فراوانی نسبت به روز قبل به کسب‌وکارها وارد شد. امروز در کنار تمام سرفصل‌های بیکاری و تعطیلی کارگاه‌ها و کارخانه‌ها، قانون مالیات بر ارزش افزوده با ضرب‌اهمیت بالایی دیده می‌شود. با سازوکاری که این قانون دارد هم مصرف‌کننده و هم تولیدکننده مالیات پرداخت می‌کنند. مالیاتی که قرار بود بر دوش مصرف‌کننده نهایی باشد امروز علاوه بر پرداخت توسط مصرف‌کننده، تولیدکننده نیز مالیات مضاعف پرداخت می‌کند. ادعا می‌شود که مالیات بر ارزش افزوده قانون حمایتی از تولیدکننده است اما در عمل عکس آن مصداق دارد.

در بحث مربوط به تقاضا، با توجه به افزایش مالیات بر ارزش افزوده، مصرف به شدت کاهش خواهد یافت از طرف رقابت‌پذیری اقتصادی نیز با وجود بخش‌های غیرشفاف و زیرزمینی در اقتصاد و همچنین وجود کالاهای قاچاق و فاکتورهای رسمی تقلبی در بازار، به شدت علیه بخش شفاف اقتصاد خواهد شد و به این ترتیب با تصمیم سازمان برنامه و بودجه و سازمان امور مالیاتی در افزایش مالیات بر ارزش افزوده، تولید ضربه فنی خواهد شد. مالیات بر ارزش افزوده از دست مالیات‌هاست که ضد تولید و همچنین ضد مصرف است و آثار بسیار بدی بر اقتصاد داشته است و نه تنها شفافیتی نیز از جریان کالا ایجاد نکرده است، تنها به محل درآمدی برای کارمندان دولت تبدیل شده است که علیه اقتصاد مردمی و صدور مجوز برای مردم نیز سنگ‌اندازی می‌تاند.

اکثر اوقات تولیدکننده توان انتقال مالیات به مصرف‌کننده را ندارد و مجبور است خودش آن را پرداخت کند. تولیدکننده بسته به اندازه کتفش عرضه و تقاضا مقدار متفاوتی از مالیات را می‌تواند منتقل نماید. اگر تقاضای کالا با کتفش باشد امکان انتقال مالیات به مصرف‌کننده ناچیز است. از طرف دیگر وجود کالاهای قاچاق، وارداتی و رانتر جایی تشدید می‌کند و اقتصاد را بیش‌تر تحت فشار قرار می‌دهد. افزایش مالیات بر ارزش افزوده احتمالاً تأثیرات موجی بر جنبه‌های مختلف اقتصاد دارد.

افزایش مالیات بر ارزش افزوده منجر به افزایش قیمت مالیات بر ارزش افزوده شد و فشارهای تورمی را بر جامعه وارد می‌کند. این افزایش قیمت‌ها قدرت خرید مصرف‌کنندگان را کاهش می‌دهد و به طور بالقوه منجر به کاهش هزینه‌ها و مصرف اختیاری می‌شود. با افزایش قیمت‌ها، مصرف‌کنندگان هزینه‌های خود را کاهش می‌دهند که منجر به کاهش تقاضا برای کالاها و خدمات می‌شود. این کاهش تقاضا بر کسب و کارها اثر دومینویی دارد و بر درآمد و سودآوری آنها تأثیر می‌گذارد.

یک سؤال بسیار بزرگ در ذهن مردم و سیاستمداران این است که با چنین حجم از ناکارآمدی مالیاتی در زمینه فرآیند اخذ مالیات بر ارزش افزوده که ضد مصرف و ضد تولید کشور است؛ چگونه این مالیات برای سال ۱۴۰۳ افزایش نیز یافته است و شاهد فشار بیش‌تر بر مصرف و تولید کشور خواهیم بود. با این تصمیم عجیب دولت، شاهد ضربه بزرگ به تولید کشور خواهیم بود.

تأثیر افزایش مالیات بر ارزش افزوده بر عدالت اجتماعی و ثبات اقتصادی
مالیات بر ارزش افزوده (VAT) نوعی مالیات بر مصرف است که بر کالاها و خدمات با نرخ ثابتی اعمال می‌شود یکی از گران‌های کلیدی پیرامون افزایش مالیات بر ارزش افزوده و همچنین کارآمدی این پایه مالیاتی، تأثیر آن بر عدالت اجتماعی، به ویژه بار نامتناسب آن بر گروه‌های کم‌درآمد است. از آنجایی که این گروه‌ها تمایل دارند بخش بیش‌تری از درآمد خود را صرف مصرف کنند، در نهایت بار مالیاتی نسبتاً بالاتری را در مقایسه با افراد با درآمد بالا متحمل می‌شوند.

علاوه بر این، پیچیدگی قوانین مالیات بر ارزش افزوده می‌تواند منجر به سردرگمی تولیدکنندگان در تصمیمات بسیار بحث‌برانگیز مجلس و دولت در بودجه ۱۴۰۳، افزایش مالیات بر ارزش افزوده در جهت همسان‌سازی حقوق بازنشستگان و افراد کم‌درآمد در ایران، تصمیمی بحث‌برانگیز است که پیامدهای گسترده‌ای هم برای این گروه‌ها و هم برای کل اقتصاد دارد. این تصمیم منجر به مشکلات مالی بیشتر برای گروه‌های آسیب‌پذیر و مانع رشد اقتصادی می‌شود.

شود که منجر به زیان‌های مالی و چالش‌های عملیاتی می‌شود. فقدان شفافیت در مقررات می‌تواند مانع از توانایی کسب‌وکارها برای رعایت مؤثر آن شود و منجر به عواقب ناخواسته‌ای مانند تعطیلی و بیکاری شود. تعامل بین بخش‌های رسمی و غیررسمی اقتصاد نیز چالش‌هایی را ایجاد می‌کند، زیرا اقتصاد زیرزمینی که از پرداخت مالیات فرار می‌کند، بار مالیاتی خود را بر دوش مشاغل سازگار در بخش شفاف می‌اندازد.

در شرایط اقتصاد ایران، پیشنهاد‌های اخیر برای افزایش نرخ مالیات بر ارزش افزوده از ۹ درصد به ۱۰ درصد در بحبوحه رکود، نگرانی‌هایی را در مورد تأثیر بالقوه آن بر تولید و ثبات اقتصادی ایجاد کرده است. چنین اقدامی چالش‌های موجود را تشدید می‌کند و مشکلاتی را با آن مواجه هستند که مشاغل و مصرف‌کنندگان را با چالش‌های بیشتری مواجه می‌کند و اقتصاد را بیش‌تر تحت فشار قرار می‌دهد. افزایش مالیات بر ارزش افزوده احتمالاً تأثیرات موجی بر جنبه‌های مختلف اقتصاد دارد. افزایش مالیات بر ارزش افزوده منجر به افزایش قیمت مالیات بر ارزش افزوده شد و فشارهای تورمی را بر جامعه وارد می‌کند. این افزایش قیمت‌ها قدرت خرید مصرف‌کنندگان را کاهش می‌دهد و به طور بالقوه منجر به کاهش هزینه‌ها و مصرف اختیاری می‌شود. با افزایش قیمت‌ها، مصرف‌کنندگان هزینه‌های خود را کاهش می‌دهند که منجر به کاهش تقاضا برای کالاها و خدمات می‌شود. این کاهش تقاضا بر کسب و کارها اثر دومینویی دارد و بر درآمد و سودآوری آنها تأثیر می‌گذارد.

با افزایش مالیات بر ارزش افزوده، تولیدکنندگان در پرداخت مالیات بر ارزش افزوده بیش‌تری مواجه خواهند شد و سرمایه در گردش آنها برای تولید کاهش می‌یابد. این فشار مالی، همراه با کاهش باقی‌مانده تقاضا، می‌تواند چالش‌هایی را برای مشاغل، به ویژه در یک محیط رکودی ایجاد کند. همچنین بار مالیات بر ارزش افزوده بر دوش تولیدکنندگان داخلی است، در حالی که وجود اقتصاد زیرزمینی و فعالیت‌های قاچاق، فضای مالیاتی را پیچیده‌تر می‌کند. این وضعیت یک سناریوی باخت - باخت را برای بخش تولید و فضای سرمایه‌گذاری کشور ایجاد می‌کند.

در نتیجه، پیامدهای افزایش نرخ مالیات بر ارزش افزوده در بحبوحه رکود اقتصادی ایران، نگرانی‌های بسیار جدی را ایجاد کرده است. مالیات بر ارزش افزوده از چندین محل به تولید

کشور ضربه خواهد زد؛ اولاً در بحث مربوط به تقاضا، با توجه به افزایش مالیات بر ارزش افزوده، مصرف در شرایط کنونی که درگیر رکود هستیم؛ شدیداً کاهش خواهد یافت از طرف رقابت‌پذیری اقتصادی نیز با وجود بخش‌های غیرشفاف و بودجه زیرزمینی در اقتصاد و همچنین وجود کالاهای قاچاق و فاکتورهای رسمی تقلبی در بازار، به شدت علیه بخش شفاف اقتصاد خواهد شد و به این ترتیب با تصمیم غلط سازمان برنامه و بودجه و سازمان امور مالیاتی در افزایش مالیات بر ارزش افزوده، تولید ضربه فنی خواهد شد.

در شرایط اقتصاد ایران، پیشنهاد‌های اخیر برای افزایش نرخ مالیات بر ارزش افزوده از ۹ درصد به ۱۰ درصد در بحبوحه رکود، نگرانی‌هایی را در مورد تأثیر بالقوه آن بر تولید و ثبات اقتصادی ایجاد کرده است. چنین اقدامی چالش‌های موجود را تشدید می‌کند و مشکلاتی را با آن مواجه هستند که مشاغل و مصرف‌کنندگان را با چالش‌های بیشتری مواجه می‌کند و اقتصاد را بیش‌تر تحت فشار قرار می‌دهد. افزایش مالیات بر ارزش افزوده احتمالاً تأثیرات موجی بر جنبه‌های مختلف اقتصاد دارد.

افزایش مالیات بر ارزش افزوده منجر به افزایش قیمت مالیات بر ارزش افزوده شد و فشارهای تورمی را بر جامعه وارد می‌کند. این افزایش قیمت‌ها قدرت خرید مصرف‌کنندگان را کاهش می‌دهد و به طور بالقوه منجر به کاهش هزینه‌ها و مصرف اختیاری می‌شود. با این تصمیم عجیب دولت، شاهد ضربه بزرگ به تولید کشور خواهیم بود.

تأثیر افزایش مالیات بر ارزش افزوده بر عدالت اجتماعی و ثبات اقتصادی
مالیات بر ارزش افزوده (VAT) نوعی مالیات بر مصرف است که بر کالاها و خدمات با نرخ ثابتی اعمال می‌شود یکی از گران‌های کلیدی پیرامون افزایش مالیات بر ارزش افزوده و همچنین کارآمدی این پایه مالیاتی، تأثیر آن بر عدالت اجتماعی، به ویژه بار نامتناسب آن بر گروه‌های کم‌درآمد است. از آنجایی که این گروه‌ها تمایل دارند بخش بیش‌تری از درآمد خود را صرف مصرف کنند، در نهایت بار مالیاتی نسبتاً بالاتری را در مقایسه با افراد با درآمد بالا متحمل می‌شوند.

علاوه بر این، پیچیدگی قوانین مالیات بر ارزش افزوده می‌تواند منجر به سردرگمی تولیدکنندگان در تصمیمات بسیار بحث‌برانگیز مجلس و دولت در بودجه ۱۴۰۳، افزایش مالیات بر ارزش افزوده در جهت همسان‌سازی حقوق بازنشستگان و افراد کم‌درآمد در ایران، تصمیمی بحث‌برانگیز است که پیامدهای گسترده‌ای هم برای این گروه‌ها و هم برای کل اقتصاد دارد. این تصمیم منجر به مشکلات مالی بیشتر برای گروه‌های آسیب‌پذیر و مانع رشد اقتصادی می‌شود.

محمدعلی طاهری‌مهر
کارشناس امور مالیاتی

با این حجم از اثرات مخرب مالیات بر ارزش افزوده ۹ درصدی، شاهد هستیم که مجلس و دولت در سال آینده به دنبال افزایش مالیات بر ارزش افزوده است که اثرات مخربی بر جای خواهد داشت و قطعاً بر زیرزمینی شدن فعالیت‌های مولد اقتصادی و همچنین کاهش شد بد سرمایه در گردش تولید بیشتر از قبل اثر خواهد گذاشت

همین اقشار خواهد آمد و این افزایش و همسان‌سازی حقوق برای بازنشستگان با حقوق پایین، هیچ‌آورد اقتصادی نخواهد داشت و با توجه به اثرگذاری بر بقیه مردم به غیر از بازنشستگان در طرف مصرف و همچنین فشار بر رکود اقتصادی، موجب تشدید فشار به تولید و بخش مولد اقتصاد و مردم خواهد شد و هیچ‌آورد دیگری برای کشور نخواهد داشت. در همین رابطه پیرامون اثرات مخرب افزایش مالیات بر ارزش افزوده با آقای هادی حق‌شناس کارشناس اقتصادی به گفت‌وگو پرداختیم که در ادامه خواهید خواند.

هادی حق‌شناس
کارشناس اقتصادی

یکی از تصمیمات بسیار بحث‌برانگیز مجلس و دولت در بودجه ۱۴۰۳، افزایش مالیات بر ارزش افزوده در جهت همسان‌سازی حقوق بازنشستگان و افراد کم‌درآمد در ایران، تصمیمی بحث‌برانگیز است که پیامدهای گسترده‌ای هم برای این گروه‌ها و هم برای کل اقتصاد دارد. این تصمیم منجر به مشکلات مالی بیشتر برای گروه‌های آسیب‌پذیر و مانع رشد اقتصادی می‌شود.

«جوان» ضربه افزایش مالیات بر ارزش افزوده بر تولید را بررسی می‌کند

افزایش مالیات بر ارزش افزوده مصرف و تولید را کاهش می‌دهد

رابطه با اثرات افزایش مالیات بر ارزش افزوده بر تولید، از طرف تقاضا، با افزایش مالیات بر ارزش افزوده شاهد فشارهای تورمی بر جامعه خواهیم بود که این افزایش قیمت‌ها، مصرف‌کنندگان مخارج اختیاری خود را کاهش خواهند داد و منجر به کاهش تقاضا برای کالاها و خدمات می‌شود

سخت‌تری نیز وجود دارد که این مراحل شامل این است که این مالیات ارزش‌افزوده‌ای که پرداخت شده است، باید مورد تأیید سازمان امور مالیاتی باشد. همین تأیید گرفتن نیز قهقه‌هایی دارد. در واقع در شرایطی که بخشی از اقتصاد ایران به صورت پنهان فعالیت دارد و این بخش‌های پنهان جاگیری غیرقابل جبرانی در زنجیره تأمین دارند، سبب شده تا تولیدکنندگان نتوانند فاکتور رسمی ارائه دهند و مالیات مضاعف پرداخت کنند. همین موارد و مواردی از این قبیل که در مالیات بر ارزش افزوده بسیار است، سبب شده تا تولیدکنندگان علاوه بر گیر کردن در تأمین مالی خود و مسئله سرمایه در گردش با مشکلات گوناگون دیگری نیز مواجه شوند.

طاهری مهر در پایان اظهار کرد: با این حجم از اثرات مخرب مالیات بر ارزش افزوده ۹ درصدی، شاهد هستیم که مجلس و دولت در سال آینده به دنبال افزایش مالیات بر ارزش افزوده است که اثرات مخربی بر جای خواهد گذاشت و قطعاً بر زیرزمینی شدن فعالیت‌های مولد اقتصادی و همچنین کاهش شدید سرمایه در گردش تولید بیش‌تر از قبل اثر خواهد گذاشت.

ضربه جبران‌ناپذیر بر تولید کشور
محمدعلی شایان اصل کارشناس حوزه اقتصاد کلان در گفت‌وگو با «جوان» در رابطه با ماهیت و اثر تصمیم‌گیری مالیات بر ارزش افزوده گفت: «مالیات بر ارزش افزوده عملاً یک نوع مالیات بر مصرف به حساب می‌آید و معمولاً با نرخ ثابت در تمام کالاها و از آنجاکه اقشار کم‌درآمد سهم بیش‌تری از درآمد خود را مصرف می‌کنند لذا در این سیستم به طور نسبی مالیات بیش‌تری را متحمل می‌شوند»

وی ادامه داد: «تولید و بخش مولد و شفاف اقتصاد ایران از این تصمیم دولت و مجلس در بودجه ۱۴۰۳ در جهت افزایش مالیات بر ارزش افزوده ضربه خواهد خورد، چون تقاضا کاهش پیدا خواهد کرد که این موضوع به تعمیم رکود در اقتصاد و کاهش قدرت خرید مردم منجر خواهد شد».

شایان اصل کارشناس حوزه اقتصاد کلان در رابطه با اثرات مخرب افزایش مالیات بر ارزش افزوده با لحاظ کردن وضعیت جدید تقاضا و عرضه پس از افزایش مالیات بر ارزش افزوده ۱۰ درصد گفت: «در رابطه با اثرات افزایش مالیات بر ارزش افزوده بر تولید، از طرف تقاضا، با افزایش مالیات بر ارزش افزوده شاهد فشارهای تورمی بر جامعه خواهیم بود که این افزایش قیمت‌ها، مصرف‌کنندگان مخارج اختیاری خود را کاهش خواهند داد که منجر به کاهش تقاضا برای کالاها و خدمات می‌شود. این کاهش در مخارج مصرف‌کننده می‌تواند تأثیری موجب کاهش تقاضا باشد و به طور بالقوه باعث رکود اقتصادی یا کاهش رشد اقتصادی شود».

وی در پایان گفت: «از طرف دیگر تولیدکننده هزینه بیش‌تری برای مالیات بر ارزش افزوده باید بپردازد و شاهد کاهش سرمایه در گردش تولید خواهیم بود که بسیاری از اوقات نیز به دلیل کاهش شدید تقاضا، وجود اقتصاد زیرزمینی موازی بخش شفاف اقتصاد ایران و همچنین کالاهای قاچاق، همه بار مالی مالیات بر ارزش افزوده بر تولیدکننده داخلی متحمل می‌شود و این وضعیت یک وضعیت باخت باخت برای تولید کشور و سرمایه‌گذاری در بخش مولد اقتصاد است».

رمضان‌هنشیری/جوان

افزایش افزوده به این صورت است که در زمان تکمیل اظهارنامه ارزش افزوده این امکان وجود دارد که مالیات بر ارزش افزوده خرید از مالیات بر ارزش افزوده فروش بیش‌تر باشد. در واقع میزان خریدهایی که شرکت انجام داده و بابت آن ارزش افزوده دریافت نموده است، این ارزش افزوده در واقع در حساب می‌آید و معمولاً با نرخ ثابت در تمام کالاها و از آنجاکه اقشار کم‌درآمد سهم بیش‌تری از درآمد خود را مصرف می‌کنند لذا در این سیستم به طور نسبی مالیات بیش‌تری را متحمل می‌شوند»

وی ادامه داد: «به طور کلی اگر مالیات ارزش افزوده پرداختی توسط تولیدکننده پیش‌شرط‌های سازمان امور مالیاتی را نداشته باشد، تولیدکننده می‌تواند مالیات بر ارزش افزوده پرداختی بیش‌تر را با هزینه‌های بعدی منتقل کند. اما در واقع تنها راه پاک پیش‌روی مؤدی وجود دارد و آن همان کردن کذب اعتبار مالیاتی برای دوره‌های بعد است و این امکان که مؤدی پول بیش‌تر پرداخت خود را دریافت کند عملاً وجود ندارد. این فرآیند به قدری متواتر شده است که بین مؤدیان ضرب‌المثلی رایج شده است که «اگر پولی وارد دارایی شد بر گشتی نخواهد داشت». اما این فرآیند چگونه است؟»

این کارشناس حوزه مالیاتی در رابطه با عدم عودت مالیات بر ارزش افزوده پرداختی توسط تولیدکننده گفت: «در قانون مالیات بر ارزش افزوده مقرر شده است در صورتی که صورتحساب‌ها کاملاً شفاف باشند، اعتبارات مالیاتی به تولیدکنندگان برگشت داده شود اما در واقع این طور نیست. اعتبارات مالیاتی به دو طریق برگشت داده می‌شود. اول اینکه همان اعتبار با مالیات ارزش افزوده فصل بعدی تسویه شود و دوم اینکه به صورت نقدی به مؤدی برگردد. مؤدی اگر روش اول را انتخاب کند تأیید می‌شود ولی اگر روش دوم را انتخاب کند و طلب پول نقد نگیرد، ممیز برای اینکه به هر طریقی ایراد و اشکالی پیدا کند، حکم رسیدگی می‌دهد و بر درآمد مشاغل برای تولیدکننده می‌زند. عدم عودت اعتبارات مالیاتی باعث آشناری شدن و مضاعف شدن مالیات بر ارزش افزوده می‌شود که علاوه بر ایجاد تورم باعث فشار به تولیدکننده و مصرف‌کننده به صورت توأمان می‌شود».

وی ادامه داد: «تازه قبل‌تر از موارد بالا، مراحل خریدند این افراد نیز از بین خواهد رفت.

کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با «جوان» از تبعات افزایش مالیات بر ارزش افزوده می‌گوید

افزایش فشار اقتصادی به اقشار ضعیف و تولید کشور!

این کارشناس اقتصادی در رابطه با لزوم تمرکز بر کاهش فشار مالیاتی به مردم گفت: باید دولت و مجلس به جای فشار بیشتر بر مردم اقتصاد مولد و شفاف کشور، روی کاهش فرار مالیاتی تمرکز کنند نه اینکه با افزایش مالیات بر ارزش افزوده، در این شرایط تورمی موجود، فشار اقتصادی بالایی به اقشار ضعیف جامعه تحمیل کنند. حق شناس در پایان گفت: افزایش مالیات بر ارزش افزوده در شرایط فعلی موجب کاهش قدرت خرید مردم خواهد شد و اثرات مخربی نیز بر تقاضای کل جامعه و تعمیم رکود اقتصادی کشور خواهد داشت؛ این افزایش مالیات بر ارزش افزوده نیز از طرف دیگر فشار مالیاتی را برای اقشار ضعیف جامعه که هم درآمد کمی دارند و هم قدرت خرید پایینی دارند، بسیار مخرب‌تر است و بیشترین فشار هم به این افراد ضعیف جامعه وارد می‌شود.

هادی حق‌شناس کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با «جوان» در مخالفت با افزایش مالیات بر ارزش افزوده گفت: یکی از مالیات‌های حال حاضر که از مصرف‌کننده نیز اخذ می‌شود، مالیات بر ارزش افزوده است. حال با توجه به تأیید و تصویب مجلس در زمینه افزایش مالیات بر ارزش افزوده به ۱۰ درصد باید اثرات مخرب این تصمیم را نیز ببینیم. وی ادامه داد: مالیات بر ارزش افزوده را همه مردم که مصرف‌روزمه کالاها را دارند، پرداخت می‌کنند ولی نکته بسیار مهم در زمینه اثرگذاری مالیات بر ارزش افزوده بر فقر کم‌درآمد و متوسط به پایین جامعه است که اثرگذاری بسیار بالایی بر این اقشار ضعیف جامعه دارد و با افزایش مالیات بر ارزش افزوده این فشار تضعیف خواهد شد و قدرت خریدند این افراد نیز از بین خواهد رفت.

یکی از تصمیمات بسیار بحث‌برانگیز مجلس و دولت در بودجه ۱۴۰۳، افزایش مالیات بر ارزش افزوده در جهت همسان‌سازی حقوق بازنشستگان و افراد کم‌درآمد در ایران، تصمیمی بحث‌برانگیز است که پیامدهای گسترده‌ای هم برای این گروه‌ها و هم برای کل اقتصاد دارد. این تصمیم منجر به مشکلات مالی بیشتر برای گروه‌های آسیب‌پذیر و مانع رشد اقتصادی می‌شود.